

Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas
Hble. Sra. Consellera
C/ Castán Tobeñas, 77 - CA90 - Torre 3
Valencia - 46018 (Valencia)

=====
Ref. queja núm. 1513028
=====

Asunto: **Acogimiento familiar y residencial de menores 0-6 años**

Hble. Sra. Consellera:

El Síndic de Greuges presentó en noviembre de 2012, Informe Especial a les Corts Valencianes, con el título "La atención a los menores de 0-6 años desde el Sistema de Protección a la Infancia en la Comunitat Valenciana".

Las recomendaciones realizadas en el citado informe tenían, entre otras, la finalidad de ir adecuando el Sistema de Protección a la Infancia y la Adolescencia de la Comunitat Valenciana a los criterios que aparecían en la entonces Proposición de Ley de actualización de la legislación de Protección a la Infancia.

La legislación que regula el Sistema de Protección a la Infancia y a la Adolescencia en el Estado español, ha sido modificada profundamente con la publicación y entrada en vigor de la Ley Orgánica 8/2015, de 22 de julio y de la Ley 26/2015, de 28 de julio.

La Ley 26/2015, de 28 de julio recoge principios rectores de la reforma de las instituciones de protección a la infancia y a la adolescencia señalando que se dará prioridad a las medidas estables frente a las temporales, a las familiares frente a las residenciales y a las consensuadas frente a las impuestas.

El artículo 21.3 de la Ley 26/2015, de 28 de julio, establece :

Con el fin de favorecer que la vida del menor se desarrolle en un entorno familiar, prevalecerá la medida de acogimiento familiar sobre la de acogimiento residencial para cualquier menor, especialmente para menores de seis años. **No se acordará el acogimiento residencial para menores de tres años** salvo en supuestos de imposibilidad, debidamente acreditada, de adoptar en ese momento la medida de acogimiento familiar o cuando esta medida no convenga al interés superior del menor. **Esta limitación para acordar el acogimiento residencial se aplicará también a los menores de seis años en el plazo más breve posible. En todo caso, y con carácter general, el acogimiento residencial de estos menores no tendrá una duración superior a tres meses.**

La autenticidad de este documento electrónico puede ser comprobada en https://seu.elsindic.com		
Código de validación: *****	Fecha de registro: 17/01/2017	Página: 1
C/. Pascual Blasco, 1 03001 ALACANT Tels. 900 21 09 70 / 965 93 75 00 Fax 965 93 75 54 www.elsindic.com Correo electrónico: consultas_sindic@gva.es		

El artículo 20 de la Ley 26/2015, de 20 de julio, regula ampliamente el acogimiento familiar e incorpora modalidades tales como el acogimiento especializado y el acogimiento especializado profesionalizado.

En su Informe Especial (2012), y en relación a la separación familiar de los menores de 0-6 años, el Síndic de Greuges recomendó a la entonces Conselleria de Bienestar Social lo siguiente:

1. Deberá intensificarse los trabajos de formación e información de los profesionales (ámbito municipal y Direcciones Territoriales) para mejorar la elaboración del correspondiente Plan de Protección del Menor como guía de la intervención convirtiéndose en el elemento fundamental para la evaluación y seguimiento de las medidas de protección adoptadas.
2. El acogimiento familiar del menor, debe entenderse como la medida de protección más adecuada para la atención a los menores de edades entre los 0-6 años cuando no sea posible el mantenimiento del mismo con su familia biológica.
3. Intensificar la promoción de la medida de acogimiento familiar asegurando procesos coordinados en todas las fases de implantación del programa (Difusión y captación, formación selección, inscripción en registro, asignación del menor...).
4. Procurar la diversificación de las modalidades de acogimiento familiar, desarrollando programas de acogimiento especializado y profesionalizado, tanto en su diseño técnico como en su dotación económica.
5. Cuando se considere como la medida más adecuada al interés del menor el acogimiento familiar en familia extensa, debe garantizarse que ésta reúna las condiciones necesarias para su correcta atención. Deberá asegurarse el correcto seguimiento y apoyo tanto técnico como económico a las familias extensas.
6. Revisar el sistema de retribución a las familias educadoras, en sus distintas modalidades, evitando en cualquier caso, las demoras en los pagos.
7. La realidad nos indica que hay un determinado número de casos de menores de edades comprendidas entre 0-6 años, respecto de los que resulta muy difícil adoptar la medida de acogimiento familiar (enfermedades, discapacidades, grupos de hermanos,...) o no resulte conveniente la citada medida. Para la atención a estos casos será necesario:
 - .- Promover nuevas modalidades de acogimiento familiar (por ejemplo el acogimiento profesionalizado)
 - .- Mantener una red de centros residenciales infantiles que cumplan, al menos con los siguientes requisitos: Capacidad reducida de número de menores atendidos/ normalización de las prestaciones/ Personal suficiente en número y cualificación/ Promoción de medidas tendentes a acortar al máximo la estancia de los menores.
8. En todo caso deberá evitarse los largos recorridos institucionales (cambio de medidas y recursos) que afecten de forma negativa al desarrollo físico, psicológico y emocional de los menores. Para ello resulta indispensable asegurar y mejorar la formación permanente de los profesionales que intervienen en los distintos ámbitos de protección a la infancia.

Al objeto de informar sobre el nivel de cumplimiento de las Recomendaciones realizadas por el Síndic de Greuges en su Informe especial se procedió a la apertura de la presente queja de oficio.

El Síndic de Greuges se dirigió a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas solicitando la siguiente información:

1. Actuaciones llevadas a cabo por la Administración Autonómica para dar cumplimiento a las recomendaciones realizadas por el Síndic de Greuges y que han quedado reflejadas en el presente escrito.

2. Actuacions previstes per la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas para adecuar el sistema de protección a la nueva legislación de protección jurídica del menor, en la materia que nos ocupa.

3. Número de menores cuyas edades están comprendidas entre los 0-6 años que se encuentran ingresados en centros de acogida de menores indicando:

- Nombre del Centro.
- Localidad en la que se ubica
- Nº total de menores atendidos de edad entre los 0-6 años
- Nº de menores por edad
- Situación legal (guarda/tutela)
- Problemática que pudiera dificultar su acogimiento familiar (discapacidad, enfermedad grave,..)

4. Número de familias acogedoras actualmente inscritas en el registro de familias educadoras indicando:

- Número total de familias inscritas por provincia.
- Número de familias según modalidad (acogimiento de urgencia-diagnóstico / acogimiento especializado...) indicando provincia
- Número de familias inscritas y con disponibilidad para la acogida de menores, indicando provincia.

En un primer informe (recibido el 01/12/2015), la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas informó lo siguiente:

1. Actuacions dutes a terme per l'Administració autonòmica per a complir les recomanacions realitzades pel Síndic de Greuges i que es reflectixen en l'escrit.

1.1. El Pla de Protecció del Menor és una eina d'intervenció fonamental per a l'avaluació i el seguiment de les mesures de protecció jurídica que s'adopten.

Esta Conselleria oferta formació contínua als professionals que participen en l'elaboració del Pla de Protecció del Menor, per considerar que resulta imprescindible per al seu treball.

Com a conseqüència d'això en els últims anys s'han realitzat diverses actuacions dirigides a formar estos, i en el futur es continuarà amb la dita formació per considerar que resulta necessària.

Sota la denominació "El paper de l'àmbit social en l'abordatge de les situacions de desprotecció infantil" trobem els cursos desenvolupats per la Conselleria des de l'any 2008 on es difon i treballa sobre el material elaborat per l'entitat pública d'esta denominació. Este material és fonamental per al desenvolupament de la labor professional en el sector de la protecció a la infància ja que aprofundix en el desenvolupament i la implementació del Pla de Protecció de Menors com a document guia de la intervenció individual.

Els participants són, bàsicament, professionals dels serveis socials generals o equips de menor. Durant l'any 2015 s'ha realitzat una edició del dit curs a la localitat de Lliria, on van participar 28 professionals.

Les dites accions formatives disposen d'homologació cursada per l'Institut Valencià de l'Administració Pública (IVAP).

1.2. Respecte a les recomanacions sobre l'acolliment familiar s'indica el següent:

La Llei 12/2008, de 3 de juliol de 2008, de la Generalitat, de protecció integral de la infància i adolescència de la Comunitat Valenciana, en el preàmbul indica que

l'acolliment familiar "es concep com la mesura per excel·lència a aplicar quan siga necessari separar el xiquet de la seua família.

Amb relació a l'evolució d'acolliments de menors en acolliment en família educadora (urgència i especialitzada inclosos), de 0 a 6 anys, les dades son les següents:

* En 2013: 112 menors

* En 2014: 154 menors

* En 2015: 221 menors

Com s'observa s'ha produït un augment significatiu en l'acolliment de menors en eixa franja d'edat. Quant a les dades del nombre total de famílies educadores són les següents:

* En 2013: 737 famílies

* En 2014: 852 famílies

* Juny de 2015: 892 famílies (esta dada és de maig de 2015)

També s'ha produït un augment significatiu, al llarg d'estos tres anys.

1.3. Amb relació als programes de foment de l'acolliment familiar, des de la posada en marxa del recurs de Famílies Educadores a la Comunitat Valenciana en l'any 1986, s'ha subvencionat diverses entitats per a la sensibilització social sobre les situacions de desprotecció infantil, la difusió del paper de les famílies educadores i la captació de persones disposades a acollir menors que ho necessiten.

Les bases per a participar en la concessió d'ajudes dirigides al foment del recurs de famílies educadora es publiquen, anualment, en el DOCV, a través de l'orde d'ajudes.

Els programes de foment del recurs de famílies educadores poden desenvolupar-se a distints nivells.

Un primer nivell de sensibilització social destinat a una captació generalitzada o inespecífica, és a dir, a població sensibilitzada amb la desprotecció infantil i que estiguera disposada a acollir, temporalment o permanentment, menors, de qualsevol edat, però el perfil característic de la qual se situa, amb més freqüència, entre els 4 i els 12 anys.

En un segon nivell els programes de foment s'orienten des d'un principi a la captació de famílies disposades a acollir un perfil específic de menors; amb necessitats especials; de llarg recorregut institucional, de minories ètniques, menors de 6 anys en situacions d'urgència, etc.

La realitat actual de les necessitats d'acolliment en família educadora és que ha d'atendre dos situacions molt diferents entre si, 1) la integració permanent del menor en la família d'acollida, però mantenint el vincle i el contacte amb la família d'origen, i 2) l'atenció temporal de menors amb un clar pronòstic de retorn o d'integració definitiva en una altra família. La difusió ha de preveure ambdós situacions i s'ha de dissenyar la captació en cada moment i primar una o l'altra en funció de quines siguen les necessitats i els oferiments que tinga cada direcció territorial.

Són diverses les estratègies que tradicionalment s'utilitzen per a la sensibilització social i la difusió de l'acolliment familiar, temporal o permanent, de menors com: campanyes de divulgació, anuncis, xarrades informatives dirigides a determinats col·lectius, jornades, edició i distribució de material divulgatiu imprés o electrònic, etc.

En 2015 es va mantindre una entrevista entre tècnics dels diferents departaments intervinents i els de les entitats de foment del recurs per a delimitar àrees geogràfiques d'acció amb l'objectiu de no solapar-se entre si i augmentar la sinergia d'actuacions. Periòdicament ens informen de les activitats programades.

També tenim accions institucionals divulgatives des de la Conselleria com ara l'exposició de panells informatius sobre acolliment familiar ubicats en el vestíbul de la Facultat d'ADE de València.

1.4. Quant a la diversificació de les modalitats d'acolliment familiar, a la Comunitat Valenciana s'estan exercint de la manera següent;

Atenent a la seua duració i objectius poden adoptar les modalitats següents:

Acolliment Familiar d'Urgència, principalment per a menors de sis anys, que tindrà una duració no superior a sis mesos, mentre es decidix la mesura de protecció familiar que corresponga.

Acolliment Familiar Especialitzat, principalment per a menors amb trastorns greus, malalties cròniques, amb necessitats o circumstàncies especials amb plena disponibilitat i percebent per això la corresponent compensació econòmica, sense suposar en cap cas una relació laboral.

Acolliment Familiar Temporal, que té caràcter transitori, bé perquè de la situació del menor es preveja la reintegració d'este en la seua família, o bé mentre s'adopte una mesura de protecció més estable com l'acolliment familiar permanent o l'adopció.

Acolliment Familiar Permanent, que té caràcter més estable per no ser possible la reintegració familiar, o en casos de menors amb necessitats especials, o bé quan les circumstàncies del menor i la seua família així ho aconsellen.

Al seu torn, l'acolliment familiar, quant a la vinculació de la família o persona acollidora i el menor, es diferencia entre;

- Acolliments familiars en família extensa, que són aquells que es formalitzen amb persones vinculades amb el menor per una relació de parentiu, i l'objectiu és evitar que este es desvincule afectivament del seu entorn familiar, i mantindre'l en este. S'assimilen a estos acolliments aquells formalitzats amb persones vinculades amb el menor o amb la seua família per una especial i qualificada relació (famílies pròximes).

- Acolliments familiars amb família educadora, que són aquells que es formalitzen amb persones sense cap vinculació amb el menor, en funció de l'interés educatiu d'este. Esta família ha d'estar inscrita en el Registre de Famílies Educadores. L'acolliment en família educadora pot ser especialitzat i d'urgència i diagnòstic, i es realitza amb especial dedicació i disponibilitat.

1.5. Els acolliments familiars en família extensa són sens dubte la primera opció a tractar quan es decidix la separació del menor del seu nucli familiar, ja que és la menys traumàtica, i afavorix així la seua integració en un nou nucli que per a ell siga familiar i garde relacions afectives que faciliten l'adaptació a la nova situació. El seguiment dels acolliments en família extensa s'està exercint a través dels serveis socials de base de les entitats locals, al ser menys invasiu i més efectiu, per trobar-se mes pròxim a les famílies.

1.6. El suport econòmic a les dites famílies és a càrrec de la Generalitat a través de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, que destina fons, bé de forma directa a través de les Direccions Territorials, o bé a través d'entitats locals col·laboradores, a les quals es transfereixen els fons perquè siguen estes les que els distribuïsqen entre les famílies acollidores.

En 2016 les famílies, tant extenses com educadores, rebran un increment en la prestació econòmica individualitzada per acolliment familiar de menors, simple o permanent. Se seguirà el règim de pagament anticipat a fi que les famílies i per tant els menors no vegem retardat el pagament de les ajudes que els corresponen.

1.7. A la Comunitat Valenciana l'acolliment en família educadora pot ser especialitzat i d'urgència-diagnòstic. Este suposa una especial dedicació i disponibilitat, amb una retribució econòmica major que la percebuda per les famílies educadores o extenses no especialitzades. No obstant això, no el podem qualificar expressament de "professionalitzat" pel que implica el concepte.

Dins dels debats professionals i tècnics d'esta Conselleria està, per descomptat, les figures de possibles noves modalitats d'acolliment, que haurien d'ajustar-se tant a la necessitat del perfil del menor que està en el sistema de protecció com a la normativa que regula l'acolliment, i garantir en tot moment la correcta adequació entre necessitat i garantia d'estabilitat, seguretat i formació integral que necessiten els menors.

D'altra banda, un dels objectius d'esta Conselleria és mantindre i millorar la xarxa de centres residències de protecció de caràcter infantil.

En este sentit els recursos residencials de menors s'adeqüen als requisits i a les condicions previstes en l'Orde de 19 de juny de 2003, de la Conselleria de Benestar Social, per la qual es regula la tipologia i les condicions materials i de funcionament dels centres de protecció de menors, a la Comunitat Valenciana, així com en l'Orde de 17 de gener de 2008, de la Conselleria de Benestar Social, per la qual es regula l'organització i el funcionament dels centres de protecció i l'acolliment residencial i d'estada de dia de menors a la Comunitat Valenciana.

En qualsevol cas i en compliment de la vigent legislació, es procura que el temps de permanència dels menors en els centres siga el mínim possible, sempre que les circumstàncies personals, familiars i socials dels menors ho permeten.

1.8. En l'exercici de les funcions de protecció que té atribuïdes, esta Administració procura evitar que els menors patiscen llargs recorreguts institucionals, i esta premissa és una preocupació constant dels professionals del sistema de protecció, els quals procuren que la institucionalització dels menors no repercutisca negativament en el seu desenvolupament físic i psíquic.

Així mateix es considera necessari l'oferiment d'una formació especialitzada als professionals que intervenen amb els menors de 0-6 anys, que els dote d'eines que faciliten el seu treball en benefici i interès dels menors.

2. Actuacions previstes per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives per a adequar el sistema de protecció a la nova legislació de protecció jurídica del menor, en esta matèria.

Actualment la Conselleria ha iniciat els treballs per a elaborar un nou text del Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del Menor a la Comunitat Valenciana adaptat a la nova legislació de protecció jurídica de la infància aprovada per l'Estat, i que substituirà el reglament vigent. En la seua elaboració participen activament les tres direccions territorials.

Així mateix s'està realitzant progressivament una adaptació dels materials tècnics a la nova legislació i es preveu realitzar un procés de formació per als professionals que intervenen en l'àmbit de la protecció de menors.

La proposta formativa s'articularà a través del pla formatiu ofert per l'Institut Valencià d'Administració Pública (IVAP). La dita acció s'orientarà als professionals dels diferents departaments que componen l'Administració del Consell, amb l'objectiu de dotar els tècnics d'eines i d'informació necessària per a la

posada en pràctica de les novetats introduïdes per la nova legislació en matèria de protecció a la infància.

3. Nombre de menors les edats dels quals estan compreses entre els 0-6 anys que estan ingressats en centres d'acollida de menors.

Actualment la xarxa de centres d'acollida de menors de la Comunitat Valenciana disposa d'una ampla diversitat de places d'acollida, diferenciades i especialitzades en diferents perfils, entre les quals hi ha les següents:

* Places d'Acollida Infantil de Necessitats Especials, destinades per a menors de 0 a 6 anys, que presenten necessitats especials d'índole física, psíquica o sensorial, i necessiten una atenció i intervenció adequada a estes, alhora que s'atenen les necessitats socials, educatives, emocionals i personals que n'han provocat la desprotecció,

* Places d'Acollida per a Menors Embarassades, destinades per a menors embarassades i/o amb fills, que requerixen una atenció específica, alhora que s'atenen les necessitats socials, educatives, emocionals i personals, que n'han provocat la desprotecció.

* Places d'Acollida de Recepció, destinades a la necessitat d'atenció integral immediata i transitòria, a menors en el moment de produir-se la desprotecció, amb l'objecte de procedir a l'estudi de la seua situació personal, social i familiar. Estos centres atenen menors amb edats inferiors a 12 anys, encara que en la gran majoria es tracten menors amb edats compreses entre els 0-6 anys, al tractar-se de la població central de la seua Intervenció.

No obstant això, els centres amb altres modalitats també acullen menors amb eixa franja d'edat.

Amb data d'elaboració del present informe, el nombre i les característiques dels menors entre 0-6 anys que residix en centres de protecció son els següents:

En resumen, el número de menores cuyas edades están comprendidas entre los 0-6 años, que se encuentran acogidos en centros de menores asciende a 96. De ellos 46 tiene una edad comprendida entre 1 y 3 años y 50 tienen una edad comprendida entre los 4 y los 6 años. La situación legal de estos menores es la siguiente:

- 7 menores se encuentran en situación de guarda
- 89 menores han sido declarados en situación de desamparo.

Com s'observa de la taula, la majoria dels menors amb edats compreses entre els 0 i 6 anys que estan en centres d'acollida, disposen d'una situació legal de desemparament i tutela per part de l'entitat pública. Tan sols el 7% d'este col·lectiu està en situació de guarda.

La immensa majoria està en centres amb places destinades a esta població específica, de manera que el 59% d'este col·lectiu està en centres amb places infantils de necessitats especials. Recordem que esta modalitat d'atenció està dirigida a menors entre 0-6 anys que presenten alguna necessitat especial o discapacitat que demana una intervenció individualitzada; per la qual cosa, la seua inclusió en el programa d'acolliment familiar pot resultar costós o complex.

Com podem observar, el col·lectiu més nombrós és el dels menors amb un any d'edat o menys. Analitzant les dades observem que tots els casos de menors amb mesos d'edat estan ubicats en els centres infantils amb necessitats especials o nounats que estan junt amb les seues mares menors d'edat en un centre de protecció.

Els motius de la resta de menors que estan en una altra tipologia de places (centres de caràcter funcional bàsicament), és per causes diverses:

- Grups de germans.
- Acolliments familiars previs fracassats.
- Adopcions fracassades.
- Proximitat del centre al domicili familiar.
- Facilitar contacte amb familiars.
- Pronòstic clar de reunificació familiar.
- Trastorns d'afecció.

Necessitats especials que necessiten d'atenció específica i no poden ser ateses en una altra tipologia de centres per no tindre places disponibles: retards o discapacitat motora, retards del llenguatge, alteracions del son, trastorns afectius, conductes autolesives, trastorns del comportament lleus, enuresi i encopresi, repetició de conductes sexuals no corresponents a la seua edat, etc.

4. Número actual de famílies acollidores inscrites en el registre de famílies acollidores.

El nombre de famílies per a menors de 0 a 6 anys per províncies és el següent:

	CASTELLÓ	VALÈNCIA	ALACANT
URGÈNCIA/ DIAGNÒSTIC	2	33	19
ESPECIALITZ ADA	0	11	0
EDUCADORA	24	192	31
FAMÍLIES DISPONIBLES	9	55	1
NOMBRE TOTAL DE FAMÍLIES	35	291	51

En total a la Comunitat Valenciana hi ha inscrites 377 famílies acollidores que acullen menors compresos entre esta franja d'edat de 0 a 6 anys.

Revisado el contenido del informe se comprueba que habían quedado sin respuesta algunas de las cuestiones planteadas por el Síndic, y sobre las que las que solicitamos emisión de un nuevo informe.

Las cuestiones sobre las que en concreto se solicitó ampliación del informe y que están referidas a las Recomendaciones realizadas por el Síndic de Greuges en resolución recaída sobre expediente de queja nº 1107939, fueron las siguientes:

1.- Deberá intensificarse los trabajos de formación e información de los profesionales (ámbito municipal y Direcciones Territoriales) para mejorar la elaboración del correspondiente Plan de Protección del Menor como guía de la intervención convirtiéndose en el elemento fundamental para la evaluación y seguimiento de las medidas de protección adoptadas.

En su informe se indica, entre otras cuestiones, que la formación de los profesionales realizada durante el año 2015, alcanzó a 28 profesionales de la localidad de Llíria. Parece limitado el alcance de la formación toda vez que se reconoce por la propia Conselleria que el Plan de Protección del Menor es la herramienta de intervención

fundamental para la evaluación y el seguimiento de las medidas de protección jurídica que se adoptan.

Por ello se solicita nos indiquen la previsión de la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas en cuanto a número de profesionales y localidades en las que van a impartirse los cursos de formación durante 2016.

2.- El acogimiento familiar del menor, debe entenderse como la medida de protección más adecuada para la atención a los menores de edades entre los 0-6 años cuando no sea posible el mantenimiento del mismo con su familia biológica.

De la información recibida se desprende que, pese al aumento de casos de menores de edades comprendidas entre los 0-6 años producida en los ejercicios 2013 a 2015, a fecha de la emisión del informe permanecen en centros de protección 96 menores de esa franja de edad de los que 46 tienen una edad inferior a los 3 años.

El artículo 21 de la Ley 1/96 de Protección Jurídica del Menor, modificada por la ley 26/2015, de 28 de julio estableció lo siguiente: (...) No se acordará el acogimiento residencial para menores de tres años salvo en supuestos de imposibilidad, debidamente acreditada, de adoptar en este momento la medida de acogimiento familiar o cuando esta medida no convenga al interés superior del menor. (...) En todo caso, y con carácter general, el acogimiento residencial de estos menores no tendrá una duración superior a tres meses”

Atendiendo a lo indicado se solicita nos indiquen las actuaciones que piensa llevar a cabo la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas para dar cumplimiento a lo legalmente establecido y formalizar el acogimiento familiar de todos aquellos menores de edad inferior a los 3 años que actualmente se encuentran con medida de acogimiento residencial.

De igual forma y dado que la citada ley establece que “la citada limitación para acordar el acogimiento residencial se aplicará también a los menores de seis años en el plazo más breve posible” se solicita informen de las actuaciones previstas para dar cumplimiento al referido precepto legal.

3.- Intensificar la promoción de la medida de acogimiento familiar asegurando procesos coordinados en todas las fases de implantación del programa (Difusión y captación, formación selección, inscripción en registro, asignación del menor....).

La recomendación realizada por el Síndic de Greuges estaba basada en la opinión expresada por los técnicos consultados referida a la excesiva compartimentación del programa de acogimiento familiar y la necesidad de diseñar en un programa único que contuviera todas las fases del proceso (Difusión y captación, formación selección, inscripción en registro, asignación del menor, seguimiento...).

Resulta significativo, el dato aportado en su informe, referido al número de familias dispuestas a acoger menores de 0-6 años que se encuentran inscritas actualmente en el registro de familias educadoras de la Comunitat Valenciana. De un total de 377 familias se encuentran en situación de disponibilidad para acoger 65 familias, de las que 55 residen en Valencia, 9 en Castellón y 1 en Alicante.

Este dato podría estar reflejando la escasa efectividad de los procesos llevados hasta el momento para la captación y selección de familias y desde luego hace difícil dar una respuesta efectiva a la necesidad de proceder al acogimiento familiar de los menores que actualmente se encuentran en acogimiento residencial.

Atendiendo a todo lo indicado se solicita nos informe respecto a si es intención de la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas diseñar un programa unificado de

acogimiento familiar y proceder a su implantación y financiación durante el ejercicio 2016.

4.- Procurar la diversificación de las modalidades de acogimiento familiar, desarrollando programas de acogimiento especializado y profesionalizado, tanto en su diseño técnico como en su dotación económica.

En la información aportada en su informe, se relata la definición legal establecida para las distintas modalidades de acogimiento familiar, atendiendo tanto a su duración y objetivos como a la vinculación de la familia o persona acogedora con el menor acogido.

Efectivamente la normativa legal permite distintas modalidades de acogimiento familiar, alguno de ellos con una importante implantación en la Comunitat Valenciana (acogimiento familiar de urgencia). No obstante, otras modalidades de acogimiento tienen una muy baja o nula implantación en nuestra Comunitat.

A estas modalidades de acogimiento son a los que se refiere la recomendación del Síndic de Greuges. En concreto al acogimiento especializado y al acogimiento profesionalizado.

Atendiendo a lo indicado se solicita informe sobre si la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas tiene previsto diseñar e implantar, en el ejercicio 2016, las modalidades de acogimiento familiar especializado y profesionalizado.

5.- Cuando se considere como la medida más adecuada al interés del menor el acogimiento familiar en familia extensa, debe garantizarse que ésta reúna las condiciones necesarias para su correcta atención. Deberá asegurarse el correcto seguimiento y apoyo tanto técnico como económico a las familias extensas.

El Síndic de Greuges tiene conocimiento y comparte la medida adoptada por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas de equiparar las prestaciones económicas asignadas a las familias acogedoras, independientemente de que se trate de familia educadora o familia extensa.

No obstante la recomendación realizada se refirió también, a un aspecto fundamental del programa de acogimiento familiar como es el seguimiento y apoyo técnico a las familias extensas. En la tramitación de la queja se comprobó la insuficiente intensidad de los seguimientos llevados a cabo por los profesionales de los Equipos Municipales de Servicios Sociales.

Por este motivo y compartiendo la respuesta dada en su informe, al considerar que la actuación, en esta materia, de los Servicios Sociales Municipales resulta menos invasiva y más efectiva por encontrarse más próximos a las familias, se solicita información respecto a las medidas que piensa adoptar la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas para mejorar las condiciones técnicas y de intensidad en las que los Servicios Sociales Municipales desarrollan funciones de seguimiento y apoyo de los acogimientos familiares en familia extensa.

La respuesta a la información solicitada, emitida por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, se recibió el 3 de marzo de 2016, indicando lo siguiente:

1. Pla de Protecció del Menor

El Pla de Protecció del Menor és un instrument bàsic en la intervenció amb menors que estan sota mesures de protecció. Per aquest motiu, i d'acord amb les novetats normatives introduïdes en la matèria, la informació i formació sobre la seua elaboració és crucial per a estructurar una intervenció coordinada i eficaç.

La intervenció en matèria de menors requereix una actuació coordinada que implica molts servei i professionals, de diferents àmbits i organismes. És per aquest motiu que la informació, la comunicació i la utilització d'instruments comuns són elements clau per al treball coordinat.

Quant a l'aspecte formatiu, sabem que per a augmentar-li l'eficàcia ha d'enfocar-se des d'una perspectiva múltiple i àmplia que done resposta als dubtes i situacions abordades per cada unitat que participe i als professionals que s'encarreguen d'això. Amb aquest fi ens trobem en procés d'elaboració d'un nou pla formatiu que arregle les accions desenvolupades amb anterioritat i incorpore noves propostes formatives.

Aquest projecte de formació es desenvolupa en contacte amb diferents organismes i entitats, de manera que puga comprendre diferents professionals (educació, sanitat, serveis socials, etc.)

Així mateix, s'han fet propostes de formació dirigides a funcionaris del Consell a través de l'Institut Valencià d'Administració Pública (IVAP), en la programació per a aquest any 2016.

Actualment estem adaptant els materials formatius a la nova normativa de protecció de menors i dissenyant el nou pla de formació i coordinem aquest pla amb altres conselleries implicades. Per això, encara no és possible establir el nombre total de cursos a realitzar ni les localitats de desenvolupament, ja que es troba en procés de preparació.

2. Actuacions previstes per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives per a complir el que legalment s'estableix i formalitzar l'acolliment familiar dels menors d'edat inferior a 3 anys (i de 6 anys), que actualment es troben amb mesura d'acolliment residencial

Tal com exposeu en la vostra petició d'ampliació de l'esmentada queixa núm. 1513028, la Llei Orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor, modificada per la Llei 26/2015, de 28 de juliol, estableix que no s'acordarà l'acolliment residencial per a menors de tres anys excepte casos d'impossibilitat, degudament acreditada, d'adoptar en eixe moment la mesura d'acolliment familiar.

Des de l'entrada en vigor de l'esmentada llei s'ha instat les Direccions Territorials competents en les resolucions de les mesures de protecció perquè s'aplique dins de les seues competències, i que queden expressament argumentats i raonats aquells casos en què no s'han pogut dur a terme aquests acolliments, i que motiven la impossibilitat, de moment, de l'acolliment.

Perquè la falta de famílies no siga una de les circumstàncies d'impossibilitat, caldrà continuar i millorar el treball de sensibilització social respecte a l'acolliment, dirigit a la població en general i, específicament, a la sensibilització amb la desprotecció infantil i que estiga disposada a acollir, temporal o permanentment, menors, de qualsevol edat.

Des d'aquesta conselleria, i a través de les Direccions Territorials, s'ha establert com a criteri prioritari l'acolliment familiar i, sobretot, el de menors de 0 a 6 anys, sempre establert com a criteri ineludible que les necessitats del menor acollit estiguen totalment cobertes en un nucli familiar adequat a les seues necessitats.

Com ja indiquem en l'anterior informe, la disminució dels acolliments residencials en aquesta franja d'edat és evident, i es pretén que successivament aquesta disminució es mantinga fins a aconseguir-ne l'extinció

D'altra banda, també en relació amb les famílies d'urgència i diagnòstic, que atenen en un primer moment els menors d'aquesta franja d'edat, s'ha plantejat un increment per al 2016, aproximadament de 15 famílies, per a poder atendre uns 42 nous

acolliments, que figuren com a necessitats d'atenció de menors de 6 anys que ingressen en el sistema de protecció.

3. Actuacions previstes per la Conselleria per al disseny d'un programa unificat d'acolliment familiar i procedir a implantar-lo

S'ha establert per al primer semestre d'enguany una sèrie de taules de treball relacionades amb l'àrea de menor, entre aquestes una dedicada a tractar l'acolliment familiar

Conjuntament es pretén analitzar el recurs i establir possibles línies de treball que ens permeten dissenyar programes que ens ajuden a millorar les nostres prestacions tant per als menors com per a les famílies que accedeixen al recurs i les que ja hi estan.

En la mateixa línia, es treballarà amb els municipis per a implicar-los en els programes d'acolliment que afecten els seus conciutadans, i s'establiran mecanismes àgils d'informació, suport, comunicació i seguiment d'actuacions de les famílies acollidores, tant extenses com educadores.

4. Disseny de les modalitats de l'acolliment especialitzat i del professionalitzat

L'acolliment familiar especialitzat està pensat, principalment, per a menors amb trastorns greus, malalties cròniques, amb necessitats o circumstàncies especials, amb plena disponibilitat, com a mínim, d'un dels acollidors. Per això es percep la corresponent compensació econòmica, sense suposar en cap cas una relació laboral.

La Llei 26/2015, de 28 de juliol), de modificació del Sistema de Protecció a la Infància i a l'Adolescència, en l'article catorze, diu que l'acolliment especialitzat podrà ser professionalitzat quan reunisca els requisits anteriorment esmentats de qualificació, experiència i formació específica i hi haja una relació laboral de l'acollidor o dels acollidors amb l'entitat pública.

Això implica que en la creació de la figura de l'acolliment professionalitzat cal realitzar un estudi jurídic profund i complex, on la intervenció d'altres departaments de l'Administració han de tindre un paper clau, ja que perquè "hi haja una relació laboral de l'acollidor o els acollidors amb l'entitat pública" considerem que cal una regulació normativa específica i una intervenció multidepartamental.

Quant als acolliments especialitzats esmentats en el primer paràgraf d'aquest punt, hem d'assenyalar dos aspectes rellevants que en aquest exercici s'han tingut en compte: el primer, l'augment del mòdul econòmic que fa referència a l'acolliment especialitzat i, el segon, el que fa referència a la previsió de l'augment en els pressupostos per a aquests acolliments al llarg de l'exercici 2016, aproximadament en un 48% més que l'any anterior.

5. Coordinació amb els serveis socials municipals per al desenvolupament de les funcions de seguiment i suport dels acolliments familiars en família extensa

Per a l'exercici 2016, hi ha hagut un increment de la línia destinada als serveis socials generals. Aquest increment serà destinat, fonamentalment, al reforç dels professionals que presten serveis de proximitat.

D'altra banda, s'ha iniciat un procés d'equiparació de les atencions prestades a les famílies extenses en relació amb les educadores. Una prova d'això ha sigut la igualació dels mòduls econòmics l'any 2016 per a acolliments. Al llarg d'enguany i dels pròxims anys es reforjaran els suports a l'atenció i el seguiment dels menors acollits en famílies extenses, atés que hi ha contractes vigents per a la prestació d'aquest tipus de serveis.

En aquesta línia de treball, s'iniciaran els programes d'informació i formació als professionals dels equips socials municipals, en els quals es pretén integrar progressivament els serveis que actualment es presten amb caràcter específic a les famílies i a la infància des de l'àmbit municipal o supramunicipal.

Comprendiendo que los cambios que se pretenden introducir por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, en la atención a menores de 0-6 años, para así poder dar cumplimiento a los nuevos criterios de actuación establecidos para la protección a la infancia y adolescencia, por la Ley 26/2015, de 28 de julio y por la Ley Orgánica 8/2015, de 22 de julio, el Síndic de Greuges considero oportuno demorar la resolución de la presente queja y requerir nuevo informe transcurrido un plazo prudencial desde la entrada en vigor de la citada normativa.

Así, el 11 de octubre de 2016 (transcurrido más de un año desde la entrada en vigor de la nueva normativa que regula el sistema de protección a la infancia y adolescencia), se solicita actualización de la información recibida hasta el momento y en concreto:

- Actuaciones realizadas y previstas por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas para adecuar el sistema de protección a la nueva legislación de protección jurídica del menor, en materia de acogimiento familiar y residencial de menores de edades comprendidas entre los 0-6 años.

- Número de menores cuyas edades están comprendidas entre los 0-6 años que se encuentran ingresados en centros de acogida de menores indicando:

- Nombre del Centro
- Localidad en la que se ubica
- Nº total de menores atendidos de edad entre los 0-6 años
- Nº de menores desglosada por edad (intervalos anuales)
- Situación legal (guarda/tutela)
- Problemática que pudiera dificultar su acogimiento familiar (discapacidad, enfermedad grave,.....)

Número de familias acogedoras actualmente inscritas en el registro de familias educadoras indicando:

- Número total de familias inscritas por provincia.
- Número de familias según modalidad (acogimiento de urgencia-diagnóstico / acogimiento especializado...) indicando provincia
- Número de familias inscritas y con disponibilidad para la acogida de menores, indicando provincia.

En fecha 9 de noviembre de 2016, se recibe el informe requerido, indicando lo siguiente:

1. Actuacions realitzades i previstes per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives per a adequar el sistema de protecció a la nova legislació de protecció jurídica del menor, en matèria d'acolliment familiar i residencial de menors d'edats compreses entre els 0-6 anys.

Des de l'entrada en vigor en 2015 de la modificació de la Llei Orgànica 1/1996, de Protecció Jurídica del Menor, esta Conselleria ha instat les Direccions Territorials competents en les resolucions de les mesures de protecció, perquè en tant que siga possible queden expressament argumentats i raonats aquells casos en què no s'han pogut dur a terme els acolliments familiars, havent estudiat i analitzats els mateixos, per a arribar a concloure la impossibilitat, de moment, de l'acolliment. Des d'esta Conselleria i a través de les Direccions Territorials s'ha establert com a criteri prioritari l'acolliment familiar i sobretot el de xiquets i xiquetes de 0 a 6 anys,

sempre establint com a criteri ineludible que les necessitats del xiquet/a acollit/da estiguen totalment cobertes en un nucli familiar adequat a les seues necessitats.

Com ja es va indicar en l'anterior escrit, la disminució dels acolliments residencials en esta franja d'edat és evident, i es pretén que successivament esta disminució seguisca mantenint-se fins a aconseguir la seua extinció.

D'altra banda, també en relació a les famílies d'urgència i diagnòstic que atenen en un primer moment als menors d'esta franja d'edat, s'ha plantejat un increment per al 2017 d'aproximadament 25 famílies, per a poder atendre uns 48 nous acolliments que apareguen com a necessitats d'atenció de xiquets i xiquetes de 6 anys que ingressen en el sistema de protecció.

Destacar a més que l'any 2016 s'han realitzat una sèrie de taules de treball relacionades amb l'àrea de protecció de la infància, entre elles una dedicada exclusivament a tractar l'acolliment familiar. Conjuntament es va analitzar el recurs i es van establir possibles línies de treball que permeten dissenyar programes que ajuden a millorar les nostres prestacions tant per als menors com per a les famílies que accedeixen al recurs i d'aquells i aquelles que ja estan en ell.

Per a l'any 2017 s'ha establert també, dins de la línia de subvencions de programes, l'ajuda per a aquells programes que establisquen cursos de formació i difusió de l'acolliment, tant a nivell general com mes específics.

En la mateixa línia es treballarà amb els municipis per a implicar-los en els programes de promoció de l'acolliment que afecten els seus conciutadans, establint mecanismes àgils d'informació, suport i comunicació.

Disseny de les modalitats de l'acolliment especialitzat i del professionalitzat. L'acolliment familiar especialitzat principalment està pensat per a xiquets i xiquetes amb trastorns greus, malalties cròniques, amb necessitats o circumstàncies especials, amb plena disponibilitat de com a mínim un dels acollidors i percebent per això la corresponent compensació econòmica, sense suposar en cap cas una relació laboral. Per a l'any 2017 s'ha pensat establir una línia de subvenció pròpia, que cobreisca les prestacions per a este tipus d'acolliments.

La Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència en l'article catorze diu: "L'acolliment especialitzat podrà ser professionalitzat quan, reunint els requisits anteriorment citats de qualificació, experiència i formació específica, existisca una relació laboral de l'acollidor o els acollidors amb l'Entitat Pública".

Açò implica que en la creació de la figura de l'acolliment professionalitzat, cal realitzar un estudi jurídic profund i complex, on la intervenció d'altres departaments de l'administració han de jugar un paper clau, ja que perquè "existisca una relació laboral de l'acollidor o els acollidors amb l'Entitat Pública" veiem necessària una regulació normativa específica i una intervenció multidepartamental.

Quant als acolliments especialitzats referits en el primer paràgraf del present punt, hem d'assenyalar dos aspectes rellevants que en este exercici s'han tingut en compte: el primer l'augment del mòdul econòmic referit a l'acolliment especialitzat, i el segon referit a la previsió de l'augment en els pressupostos per a estos acolliments al llarg de l'exercici 2017, aproximadament en un 28% més que l'any 2016.

D'altra banda, s'ha iniciat un procés d'equiparació de les atencions prestades a les famílies extenses en relació amb les educadores. Una prova d'això ha sigut la igualació dels mòduls econòmics l'any 2016 per a acolliments. Al llarg d'enguany i dels pròxims anys s'aniran reforçant els suports a l'atenció i el seguiment dels menors acollits en famílies extenses, atés que hi ha contractes vigents per a la prestació d'este tipus de servicis.

2. N° de xiquets i xiquetes les edats dels quals estan compreses entre els 0-6 anys que es troben ingressats en centres d'acollida.

En data d'elaboració del present informe, el nombre i característiques dels xiquets i xiquetes entre 0-6 anys que es troba residint en centre d'acollida són els següents:

NOM CENTRE	LOCALITAT	TOTAL MENORS 0-6	SITUACIÓ LEGAL	TIPOLOGÍA PLACES
LES ROTES	DÉNIA	0	0	funcional
SAN GABRIEL	ALACANT	0	0	funcional
ALTEA	ALTEA	2	tutela (2)	funcional
SAN JOSÉ OBRERO	ORIHUELA	2	guarda (1) tutela (1)	funcional
MARGARITA NASSEAU	ALACANT	4	tutela (4)	infantil necessitats especials
HOGAR PROVINCIAL	ALACANT	11	tutela (10) guarda (1)	centre recepció/infantil necessitats especials
POLOP	POLOP	1	tutela (1)	funcional
ELRELLEU	RELLEU	2	tutela (2)	funcional
ELVERDADER	ALTEA	5	tutela (5)	funcional
CASETA DE	ELCHE	1	tutela (1)	funcional
JESÚS-MARIA	ALACANT	3 ■	tutela (2) guarda (1)	menors embarassades
PLANA ALTA	CASTELLÓ	1	tutela (1)	funcional
SANT	VINARÓZ	0	0	funcional
VERGE DE	CASTELLÓ	0	0	centre recepció
LA	SEGORBE	0	0	funcional
CASTELLÓ 1	ONDA	1	tutela (1)	necessitats especials
DON BOSCO	BORRIANA	0	0	funcional
PENYETA ROJA	CASTELLÓ	12	tutela (12)	centre recepció/infantil necessitats especials
LES PALMERES	ALBORAYA	17	tutela (14) guarda (3)	centre recepció/infantil necessitats especials
SANTA ANA	PATERNA	5	tutela (3) guarda (2)	infantil necessitats especials
SAN JUAN BAUTISTA	VALENCIA	3	guarda (1) tutela (2)	funcional
COMUNITAT PROJECTE	PATERNA	0	0	funcional
LUISA DE MARILLAC	ALBORAYA	6	tutela (6)	menors embarassades
NUEVA	VALENCIA	7	tutela (7)	infantil necessitats especials
	TOTAL	83	guarda (9) tutela (74)	inf. Necessitats especials (56) menors embarassades (9) funcional (17) necessitats especials (1)

Com s'observa de la taula anterior, la majoria deis xiquets i xiquetes amb edats compreses entre els 0 i 6 anys que es troben en centres d'acollida, disposen d'una situació legal de desemparament i tutela per part de l'Entitat Pública. Tan sols el 10,84% d'este col·lectiu es troba en situació de guarda.

A més la immensa majoria es troba en centres amb places destinades a esta població específica, de manera que el 67,47% d'este col·lectiu es troba en centres amb places infantils de necessitats especials. Recordem que esta modalitat d'atenció esta dirigida a xiquets i xiquetes entre 0-6 anys que presenten alguna necessitat especial o discapacitat que precisa d'una intervenció individualitzada; per la qual cosa, la seua inclusió en el programa d'acolliment familiar pot resultar difícil o complex.

A continuació es detalla les edats deis xiquets i xiquetes acollits en els centres, i les causes de la seua estada. Es ressalta en negreta el nom d'aquells centres les places deis quals es destinen a la població "infantil de necessitats especials" o "menors embarassades".

CENTRE	1 ANY	2 ANYS	3 ANYS	4 ANYS	5 ANYS	6 ANYS	TOTAL
LES ROTES							0
PLANA ALTA						1	1
LES PALMERES		1		2	7	7	17
SANT SEBASTIA							0
SAN GABRIEL							0
VERGE DE LLEDO							0
ALTEA					1	1	2
SAN JOSÉ OBRERO					1	1	2
LA RESURRECCIÓN							0
SANTA ANA	3				1	1	5
PENYETA ROJA	3	5	1		2	1	12
MARGARITA NASSEAU	2		2				4
HOGAR PROVINCIAL	6		1	2	2		11
SAN JUAN					1	2	3
BAUTISTA							
EL RELLEU				1		1	2
POLOP						1	1
COMUNITAT PROJECTE OBERT							0
ELVERDADER	1	2			2		5
CASETA DE REPÓS					1		1
LUISA DE MARILLAC	6			/			6
DON BOSCO							0
NOVA INFANCIA	2		1	1	2	1	7
JESUS-MARIA	1	2					3
CASTELLÓ 1						1	1
TOTAL	24	10	5	6	20	18	83

Com podem observar, a pesar de trobar-se la població molt distribuïda per edats, el col·lectiu que mes gran nombre compren és el dels xiquets i xiquetes amb un any d'edat o menys. Agrupant al 28,91 % d'este col·lectiu, si procedim a analitzar amb deteniment les dades observem que tots els casos de xiquets i xiquetes amb mesos d'edat es troben ubicats en els centres infantils amb necessitats especials o menors embarassades. I això és aixina per quant es tracta de xiquets i xiquetes amb discapacitat recent nascuts que es troben junt amb les seues mares en un centre de protecció.

L'acolliment residencial de la resta de xiquets i xiquetes, que es troben en una altra tipologia de places (centres de caràcter funcional bàsicament), es deu a diverses causes:

- Grups de germans.
- Acolliments familiars previs fracassats
- Adopcions fracassades
- Proximitat del centre al domicili familiar
- Facilitar contacte amb familiars.
- Pronòstic clar de reunificació familiar.
- Trastorns d'afecció.

Necessitats especials que precisen d'atenció específica i no poden ser ateses en una altra tipologia de centres per no tindre places disponibles: retards o discapacitat motora, retards del llenguatge, alteracions de la son, trastorns afectius, conductes autolesives, trastorns del comportament lleus, enuresi i encopresis, repetició de conductes sexuals no corresponents a la seua edat etc.

3. Nombre actual de famílies acollidores inscrites en el registre de famílies acollidores.

El nombre de famílies educadores per a menors de 0 a 6 anys acollint, per províncies en el primer semestre de 2016 per modalitats, és el següent:

MODALITAT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	ALACANT
URGÈNCIA/DIAGNÒSTIC	2	36	22
ESPECIALITZADA	0	47	14
EDUCADORA	29	239	49

Nombre total de famílies educadores a la Comunitat Valenciana i nombre de famílies educadores en estat de disponibilitat per a xiquets i xiquetes de 0 a 6 anys.

DISPONIBLES	5	63	12
TOTAL FAMÍLIES	31	322	73

En total a la Comunitat Valenciana hi ha inscrites 426 famílies acollidores per a xiquets i xiquetes compresos entre esta franja d'edat de 0 a 6 anys.

Del análisis de la información aportada se extraen las siguientes **CONCLUSIONES**:

1.- Relativas al Plan de Protección del Menor

Es considerado como la herramienta fundamental para la evaluación y seguimiento de las medidas de protección jurídica. Su implantación progresiva, se basa en la formación recibida por los profesionales que intervienen en el proceso. La formación impartida

tiene como referencia documental el Papel del ámbito social en el abordaje de las situaciones de desprotección infantil, publicado por la Generalitat en el año 2008.

De los datos facilitados por la Conselleria, puede deducirse que la intensidad de las acciones formativas es baja y que no se ha procedido, hasta el momento, a la revisión del documento en el que se basa la formación de los profesionales. Esta falta de revisión supone que existe un claro desajuste entre la nueva normativa estatal en materia de protección a la infancia y adolescencia y la normativa autonómica vigente en esta materia así como los documentos técnicos que están siendo utilizados en la práctica y la formación de profesionales

2.- Relativas a los programas de fomento del acogimiento familiar.

La Conselleria informa de las estrategias básicas seguidas para el fomento del acogimiento familiar, tanto las realizadas por la propia administración, como por entidades colaboradas subvencionadas al efecto.

La recomendación realizada por el Síndic de Greuges en su informe especial de 2012, va en la línea de, no sólo intensificar las actuaciones de promoción del acogimiento familiar, sino , sobre todo, hacerlo asegurando procesos coordinados en todas las fases de implantación del programa (difusión y captación, formación-selección, inscripción y registro, asignación del menor, seguimiento del acogimiento...)

La base de esta recomendación está en intentar disminuir los riesgos de descoordinación y en aumentar la eficiencia del programa, al contar con un Proyecto técnico integral que ordene todas las fases previstas para la implantación del programa de acogimiento familiar.

De los informes emitidos por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, no se desprende que vaya a procederse en este sentido refiriendo, en todo caso, que durante 2016, se han puesto en marcha distintas comisiones de trabajo para estudiar las necesarias modificaciones en la materia.

3.- Relativas a la diversificación de las modalidades de acogimiento familiar.

Las modalidades de acogimiento familiar implementadas en la Comunitat Valenciana, en razón de su finalidad son el acogimiento de urgencia – diagnóstico, el acogimiento familiar especializado, el acogimiento familiar temporal, y el acogimiento familiar permanente, y en razón del vínculo familiar entre el menor y la familia son el acogimiento en familia extensa y el acogimiento en familia educadora.

La información inicial aportada por la Conselleria se limita a la transcripción de las definiciones legales de cada una de ellas, no dando respuesta a la recomendación realizada por el Síndic de Greuges en su informe especial de 2012, en el sentido de desarrollar los programas de acogimiento especializado y acogimiento profesionalizado, tanto en su diseño técnico como en la dotación económica y de personal, necesaria para su implantación.

La base de esta recomendación está en el hecho constatado de que la medida de acogimiento residencial de menores cuya edad está entre los 0-6 años, sigue siendo utilizada aun siendo contraria a la legalidad vigente.

Considerando los motivos por los que la Conselleria sigue utilizando el recurso residencial como medida para la atención a estos menores (las características a las necesidades especiales que presentan), resulta imprescindible el desarrollo de estas modalidades de acogimiento familiar (especializado y profesionalizado) como forma de reducción y eliminación del acogimiento residencial de menores de 0-3 años y progresivamente de los menores de 4-6 años.

4.- Respecto al acogimiento familiar en familia extensa.

En su informe, la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas hace referencia a que son los servicios sociales de base de las Entidades Locales, por ser el procedimiento menos invasivo y más efectivo, los encargados de ejercer esta función (seguimiento y apoyo).

El Síndic de Greuges no cuestiona, en absoluto, las funciones que son asignadas, en esta materia y en otras, a los servicios sociales municipales, por ser estos los más próximos a las familias.

Bien el contrario, el Síndic de Greuges, basa su recomendación en la necesidad de intensificar el apoyo a los Servicios Sociales municipales para que estos puedan desempeñar sus funciones con la intensidad que requiere este tipo de acogimiento.

La asignación de funciones en muy diversas materias del ámbito de la acción social, a los servicios sociales municipales (prestación de servicios sociales generales, renta garantizada de ciudadanía, dependencia) requiere de una revisión del actual modelo de servicios Sociales en la Comunitat Valenciana y la consiguiente elaboración del Plan de financiación municipal estable y suficiente.

5.- Respecto al apoyo económico a las familias de acogida

La Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas informa de que en 2016, tanto las familias educadoras como las familias externas, recibirán un incremento de la prestación así como que se continuará con el régimen de pago anticipado.

La Conselleria ha procedido al aumento de la prestación y la equiparación del módulo económico entre familias educadoras y extensas.

No obstante, durante 2016, han continuado las demoras en los pagos de las citadas prestaciones. Al parecer el motivo de las demoras han sido los requisitos legales exigidos en la publicación de la convocatoria, si bien los términos en lo que ha sido publicada, permitirá evitar nuevas demoras en el ejercicio 2017.

Respecto a las ayudas por gastos extraordinarios derivadas del acogimiento familiar, la Orden que regula la convocatoria, fue publicada el 23.11.2016, lo que ha motivado que las familias de acogida hayan tenido que abonar, por adelantado, las cantidades para cubrir los tratamientos odontológicos, médicos, psicólogos, pedagógicos, prótesis, libros

de texto, material curricular o aquellos que se derivan de la conciliación del cuidado de las personas acogidas.

6.- Respecto a la promoción de nuevas modalidades de acogimiento.

La Conselleria informa que las modalidades de acogimiento en familias educadoras implantadas en la Comunidad Valenciana son:

Acogimiento especializado
Urgencia de diagnóstico

Ambas sugieren una mayor retribución económica. No obstante ninguno de ellos puede calificarse de “profesionalizado”.

Esta modalidad de acogimiento el profesionalizado, requiere de la realización de un estudio jurídico profundo y complejo, con la intervención de otros departamentos de la administración ya que, para que exista una relación laboral de acogedor o acogedores con la Entidad Pública resulta necesario una regulación normativa específica y una intervención multidepartamental.

Sin duda el diseño técnico y aplicación práctica del acogimiento especializado y profesionalizado resulta de compleja elaboración.

No obstante, los datos aportados por la propia Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, referidos al número de menores que permanecen ingresados en centros de protección, aconsejan el urgente abordaje de la cuestión, al objeto de dar cumplimiento a lo dispuesto en la legislación estatal.

7.- Respecto del mantenimiento y mejora de la red de centros residenciales, de carácter infantil.

La Conselleria informa, que los actualmente en funcionamiento, se adecuan a las directrices puestas en la Orden de 18 de junio de 2003 (tipología) y a la Orden de 17 de enero de 2008 (funcionamiento).

Se procura que el tiempo de asistencia en estos centros sea el menos posible, siempre que las circunstancias personales, familiares y sociales lo permitieran.

Resulta necesario, en este apartado, traer a colación lo dispuesto en la Ley 26/2015, por la que se modifica el sistema de protección a la infancia y a la adolescencia.

-No se acordara el acogimiento residencial para menores de 3 años salvo en supuestos de imposibilidad, debidamente acreditada, de adoptar en ese momento la medida de acogimiento familiar o cuando esta medida no contempla el interés superior del menor.

-Esta limitación para acordar el acogimiento residencial se aplicará también a los menores de 6 años en el plazo más breve posible.

En todo caso, y con carácter general, el acogimiento residencial de estos menores no tendrá una duración superior a tres meses.

-Los datos facilitados por la Conselleria en su informe de fecha 1 de diciembre de 2015, indicaban que el número de menores que permanecen acogidos en centros (en la citada fecha) era el siguiente:

- 0 a 3 años: 46 menores.
- 4 a 6 años: 50 menores.
- En total: 96 menores, de los que 7 se encuentra en situación de guarda y 89 han sido declarados en situación de desamparo.

De los 96 casos, 8 son casos de menores que están en centros junto a sus madres.

Recabada una actualización de informe transcurrido más de un año desde la entrada en vigor de la ley 26/2015, de 28 de julio, a fecha noviembre de 2016 el número de menores que permanecían acogidos en centros ascendía a 83 menores, de la que 7 se encontraban en situación de guarda voluntaria y 74 menores han sido declarados en situación de desamparo. Nueve de estos menores permanecen en centros junto con sus madres.

- 0 a 3 años : 39 menores
- 4 a 6 años : 44 menores
- Total : 83 menores.

8.- Respecto al número de familias educadoras inscritas en el registro de familias acogedoras.

En un primer informe (recibido el 03/12/2015), la Conselleria aportó los siguientes datos referidos al número de familias educadoras dispuestas acoger menores entre 0 y 6 años

	CASTELLÓN	VALENCIA	ALICANTE
Urgencia-diagnostico	2	33	19
Especializados	24	11	0
Educadoras		192	31
Total	26 / 9 disponibles	236 /55 disponibles	50 /1 disponibles

En total, en la Comunitat Valenciana, habían inscritas 377 familias acogedoras para niños/as de edades comprendidas entre los 0-6 años y en situación de disponibilidad 65 familias.

En un segundo informe de fecha noviembre de 2016, la Conselleria aporta los siguientes datos referidos a familias acogedoras para menores de 0-6 años:

	CASTELLÓN Inscritas en el primer semestre de 2016	VALENCIA Inscritas en el primer semestre de 2016	ALICANTE Inscritas en el primer semestre de 2016
Urgencia	2	36	22
Especializado	0	47	14
Educadoras	29	239	49
Total	31	322	73

Respecto al número total de familias educadoras en la Comunitat Valenciana y número de familias educadoras con disponibilidad para niños/as de 0-6 años, la Conselleria aporta los siguientes datos:

	CASTELLÓN	VALENCIA	ALICANTE
DISPONIBLES	5	63	12
TOTAL DE FAMILIAS	31	322	73

En total, en la Comunitat Valenciana, hay inscritas 426 familias acogedoras para niños/as de edades comprendidas entre los 0-6 años y en situación de disponibilidad 80 familias.

La Conselleria indica que las razones que justifican la permanencia de menores de 0-6 años en centros residenciales y la no adopción de la medida de acogimiento familiar (83 menores), son de índole personal (características especiales de los menores, grupo de hermanos...), de diseño de intervención (claro retorno al núcleo familiar) y no a la carencia de familias educadoras.

En el curso de la tramitación de esta queja, el Síndic de Greuges, ha visitado (noviembre de 2016) alguno de los centros en los que son atendidos menores de edades comprendidas entre los 0-6 años. De la revisión de los expedientes de los menores atendidos y según conversación mantenida con responsables de los centros, se pudieron comprobar algunas cuestiones que consideramos de interés:

- Ingresos prolongados (21 meses; 11 meses; 10 meses, 6 meses) en todo caso internamientos superiores a los tres meses previstos en la ley.
- Todos los menores atendidos tenía una edad comprendida entre los 0-3 años.
- Ninguno/a de los/as menores tenían reconocimiento oficial de grado de discapacidad. Sólo en un caso se estaba preparando la documentación para ser presentada en el centro de valoración.
- Ninguno/a de los/las menores tenían una enfermedad grave que requiera de tratamiento médico especial.
- El Centro no disponía del Plan de Protección del Menor y cuando dispone de él, no resulta aclaratorio. En todo caso disponen de las actas de las reuniones de derivación.
- El equipo del centro, no comparte, en ocasiones, que el/la menor permanezca en el centro por considerar viable el acogimiento familiar.
- En ocasiones se demora la salida del centro al hacerla depender de la evolución del Proyecto de Intervención Familiar trazado con la familia biológica, desconociendo el centro, el citado proyecto de Intervención Familiar.
- Igualmente, hay ocasiones en que se demora la adopción de la medida de acogimiento familiar, al no existir familias de urgencia diagnóstico disponibles.
- Durante el primer semestre de 2016, además de los menores que permanecieron en el centro, fueron atendidos otros menores que permanecieron en el centro menos de dos meses y que bien retornaron a sus familias o se adoptó la medida de acogimiento de urgencia- diagnóstico.

A la vista de todo ello y de conformidad con lo establecido en el artículo 29.1 de la Ley de la Generalitat Valenciana 11/1998, de 26 de diciembre, reguladora del Síndic de Greuges, se **RECUERDA** a la **Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas** la **OBLIGACIÓN LEGAL** de no adoptar la medida de acogimiento residencial para menores de tres años salvo en supuestos de imposibilidad, debidamente acreditada, de adoptar en ese momento la medida de acogimiento familiar o cuando esta medida no convenga al interés superior del menor. Igualmente, esta limitación para acordar el acogimiento residencial, se aplicará también a los menores de seis años en el plazo más breve posible. En todo caso, y con carácter general, el acogimiento residencial de los menores cuya edad esté comprendida entre los 0-6 años no tendrá una duración superior a tres meses.

Para el cumplimiento de tales obligaciones legales **SE RECOMIENDA**:

- La adecuación urgente de la normativa autonómica a la normativa estatal en materia de protección a la infancia y adolescencia, toda vez que han transcurrido 18 meses desde la entrada en vigor la misma sin que se haya producido tal adecuación.
- La elaboración de un Plan Autonómico de Protección a la Infancia y a la Adolescencia, toda vez que el II Plan Integral de Atención a la familia y a la Infancia en la Comunitat Valenciana quedo sin vigencia en el año 2010. La integralidad de la intervención, la coordinación interadministrativa, el papel de los servicios sociales municipales en la materia deberán ser abordados en profundidad tanto en la nueva normativa como en el nuevo plan autonómico de protección a la infancia y adolescencia.
- Sean tenidas en cuenta, las conclusiones y recomendaciones emitidas por el Síndic de Greuges en su informe especial sobre “La atención a menores de 0-6 años desde el sistema de protección a la infancia en la Comunitat Valenciana” en todo aquello que, hasta la fecha no haya sido atendido.
- Diseño de protocolo técnico (casuística, procedimiento...) que permita acreditar objetivamente los supuestos que justifiquen la imposibilidad de adoptar, en ese momento, la medida de acogimiento familiar o cuando esta medida no contemple el interés superior del menor.
- La revisión de todos los expedientes de menores de edad comprendida entre los 0-6 años que actualmente permanecen en los centros de protección, promoviendo la finalización del internamiento a través de las medidas que procedan en cada caso (reagrupamiento familiar, acogimiento familiar en sus distintas modalidades...).
- Se concreten las propuestas técnicas que permitan la asignación de menores cuya situación aconseje la medida de acogimiento familiar, con las familias de acogida actualmente en situación de disponibilidad.
- Se lleven a cabo las actuaciones pertinentes para la promoción del acogimiento familiar, de forma que exista un número suficiente de familias de acogida como para evitar los internamientos de menores de 0-6 años, salvo en los casos previstos legalmente.
- Se elabore el diseño técnico del acogimiento familiar en las modalidades de acogimiento especializado y especializado profesionalizado. Para ello debería tenerse en cuenta regulación y buenas prácticas llevada a cabo en otras Comunidades Autónomas, adecuándolas a la realidad de nuestra Comunitat.

- Se lleven a cabo las actuaciones pertinentes para la redefinición de los centros de acogida de menores 0-6 asignándoles la funcionalidad que convenga dentro de un nuevo modelo de protección a la primera infancia aprovechando, en todo caso, la experiencia y buen hacer de los profesionales que viene desempeñando su trabajo en los mismos.

Le agradecemos que nos remita, en el plazo de un mes, el preceptivo informe, en el que nos manifieste si acepta la recomendación que realizamos o, en caso contrario, las razones que estime para no aceptarla.

Para su conocimiento, le hacemos saber, igualmente, que a partir de la semana siguiente a la fecha en la que se ha dictado la presente resolución, ésta se insertará en la página web de la institución.

Atentamente le saluda,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana